

TOWAROWA
GIEŁDA ENERGII S.A.

Grupa Kapitałowa GPW

Towarowa Giełda Energii – obroty, pozycja na tle rynków europejskich

Lipiec 2014 r.

Agenda

- **TGE – kim jesteśmy?**
 - TGE – o nas
 - Struktura przychodów Grupy GPW w 2013 r.
 - Roczne przychody ze sprzedaży TGE
 - Grupa TGE S.A. – trzy obszary biznesowe
 - Członkowie TGE
 - Otoczenie rynkowe TGE
 - Wpływ TGE na funkcjonowanie polskiej gospodarki
 - Rok 2013 – najlepszy rok w historii TGE
- **TGE a rynki europejskie – pozycja giełdy na tle regionu**
 - Polska jednym z największych rynków TGE
 - Szeroka oferta TGE – porównanie
 - Zachowania inwestorów są zbieżne na największych giełdach regionu
 - Polski rynek energii cechuje wysoka płynność i szybki rozwój
- **Obszary działalności TGE: Rynek towarowy**
- **Obszary działalności TGE: Rynek finansowy**
 - Procedura prawna – harmonogram
 - Perspektywy rozwoju RIF

TOWAROWA
GIEŁDA ENERGII S.A.

www.tge.pl

TGE – kim jesteśmy?

TGE – o nas

TGE powstała pod koniec 1999 roku z inicjatywy Ministra Skarbu Państwa, jako niezbędny element liberalizacji rynku energii elektrycznej w Polsce.

- **Jedyna licencjonowana giełda energii w Polsce – stały nadzór KNF**
- **Od lutego 2012 roku TGE jest częścią Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie**
- **Najdynamiczniej rozwijająca się giełda towarowa w regionie – aktywnie działa w:**
 - **EUROPEX** (zrzesza wszystkie towarowe i finansowe giełdy energii w Europie)
 - **APEX** (Association of Power Exchanges – światowa organizacja giełd energii)
 - **AFM** (Association of Futures Markets – stowarzyszenie giełd rynków finansowych terminowych)
- **Prowadzi rynki: energii elektrycznej, gazu, praw majątkowych**
- **TGE a rynki międzynarodowe – od grudnia 2010 roku funkcjonuje market coupling ze Szwecją. Trwają prace mające na celu włączenie się do rynku NWE w ramach mechanizmu Price Coupling of Regions**

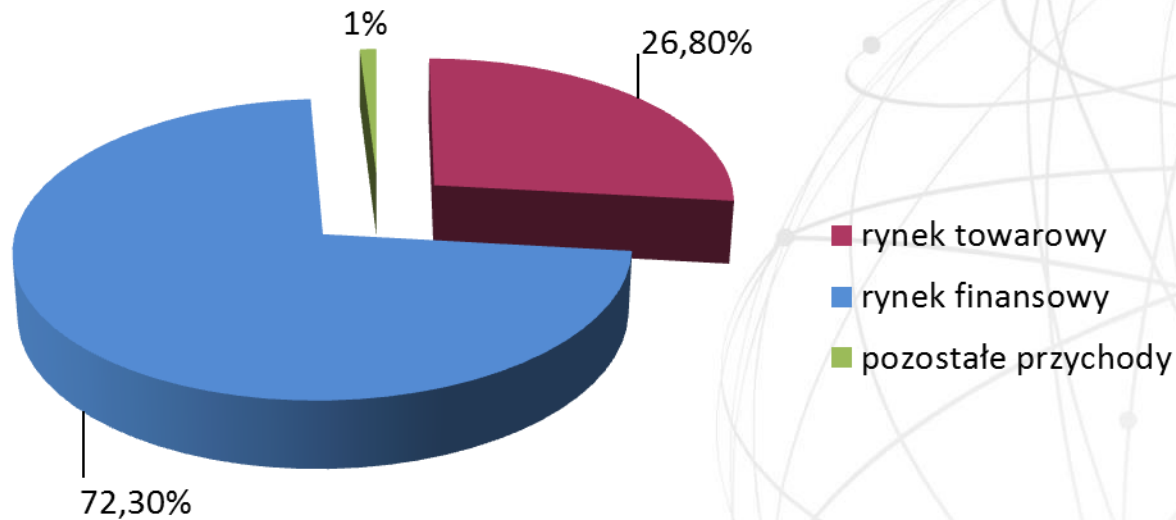

Przejrzysty mechanizm funkcjonowania giełdy powoduje, że cena towaru zależy tylko i wyłącznie od układu sił podaży i popytu w danym momencie

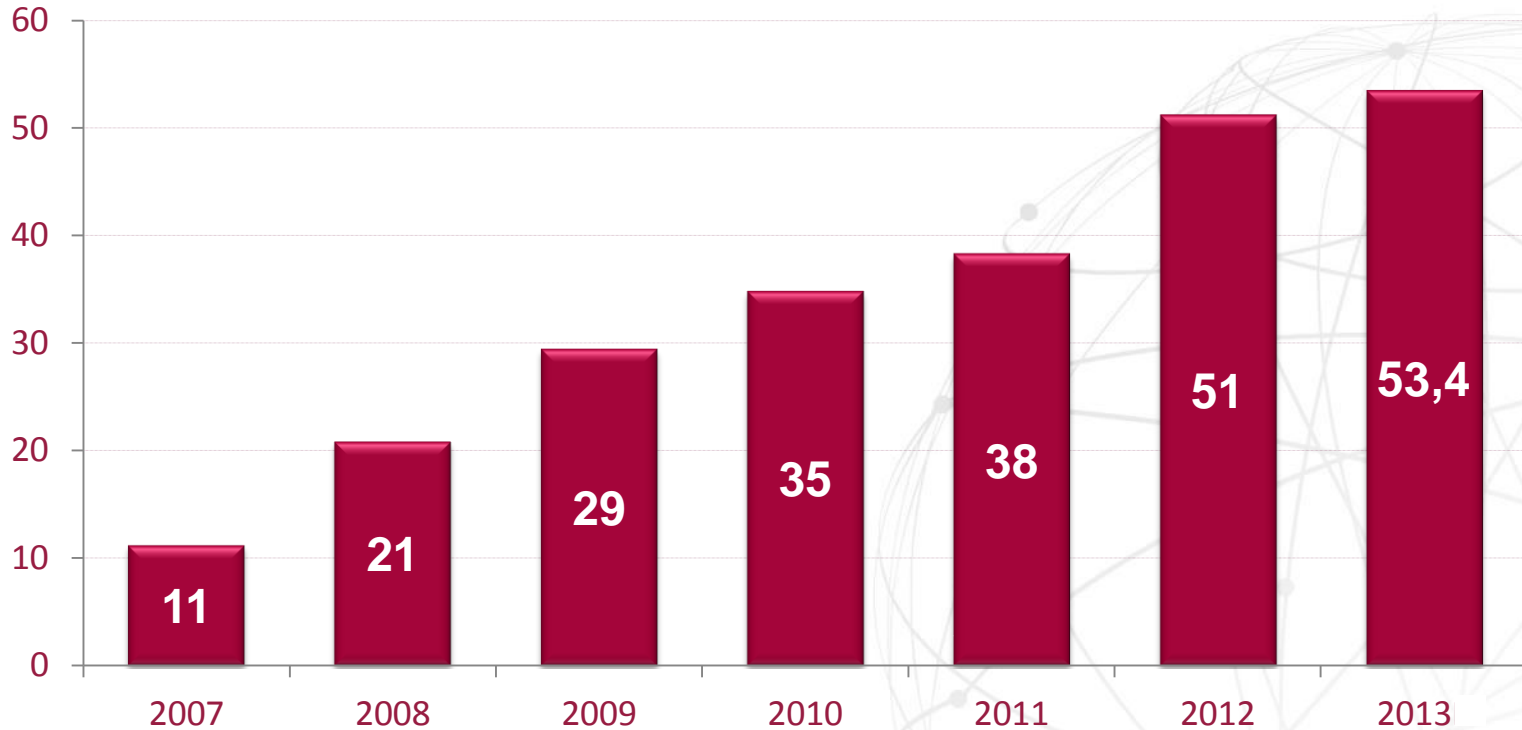
Struktura przychodów Grupy GPW w 2013 r.

- Rekordowy poziom przychodów Grupy GPW - 283,8 mln zł
- Wzrost w stosunku do 2012 r. o 9,9 mln zł (+ 3,6%) – efekt wzrostu przychodów z rynku towarowego - **76 mln zł** (+21,3% rdr)
- Przychody z rynku towarowego odpowiadają za **26,8%** przychodów całej Grupy GPW

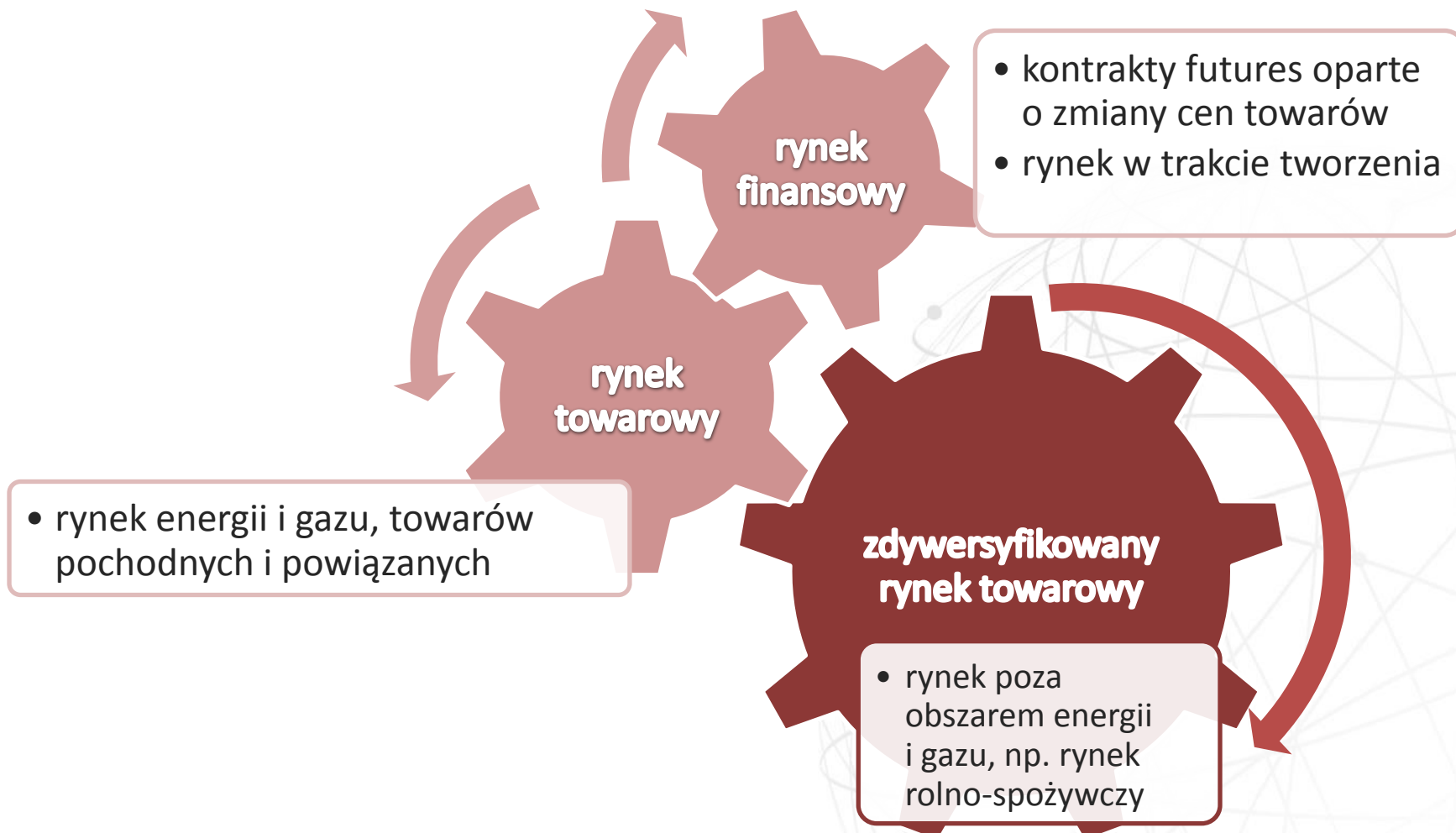
Roczne przychody ze sprzedaży TGE S.A. (mln PLN)¹

¹ Dane jednostkowe TGE S.A. (bez spółki IRGiT S.A. prowadzącej rozliczenia)

Grupa TGE S.A. – trzy obszary biznesowe

Członkowie TGE

- **Obecnie 59 podmiotów ma status Członka TGE m.in.:**
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A., PGNiG S.A., GAZ-SYSTEM S.A., TAURON Polska Energia S.A., ENEA S.A., ENERGA Obrót S.A., PKP Energetyka S.A., RWE Polska S.A., EDF Polska S.A., Vattenfall Energy Trading Sp. z o.o., Zespół Elektrowni PAK S.A., Noble Securities S.A., CEZ Towarowy Dom Maklerski Sp. z o.o., PGE Dom Maklerski S.A.
- **Na rynku gazu za pośrednictwem domów maklerskich oraz bezpośrednio, łącznie aktywnie działa 31 podmiotów. Do zawierania transakcji bezpośrednio dopuszczono 8 firm.**
- **Rejestr Świadectw Pochodzenia – obecnie członkami RŚP są 2003 podmioty.**

TGE realizuje swoją strategię funkcjonując w korzystnym otoczeniu rynkowym

Elementy otoczenia rynkowego wpływającego na rozwój i potencjalny rozwój TGE

Obowiązki wynikające z regulacji prawnych:

- obbligo giełdowe dla energii elektrycznej i gazu
 - prowadzenie rejestrów wskazanych przez ustawodawcę

Połączenia transgraniczne z trzema systemami energetycznymi:

- Systemem NWE poprzez Szwecję i Niemcy
- Systemem CEE przez Czechy i Słowację
- Państwami spoza UE przez połączenie z Ukrainą

OTOCZENIE REGULACYJNE

WIELKOŚĆ RYNKU

Funkcjonowanie na siódmym największym rynku energii elektrycznej w UE

- roczna produkcja energii wynosi ok. 160 TWh

Funkcjonowanie na ósmym największym rynku gazu ziemnego w UE

- roczna konsumpcja gazu ziemnego wynosi 16,6 mld m³

POŁOŻENIE RYNKOWE

PERSPEKTYWY WZROSTU

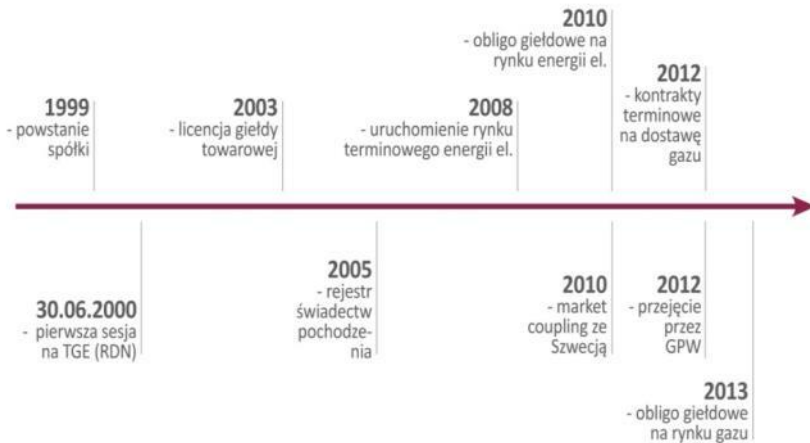
- Początki funkcjonowania rynku gazu ziemnego
- Plany wprowadzenia instrumentów finansowych
- Działania w zakresie funkcjonowania na międzynarodowym rynku energii:
 - Projekt XBID (transgraniczny RDB)
 - PCR (Price Coupling of Regions)
 - Market Coupling w CEE

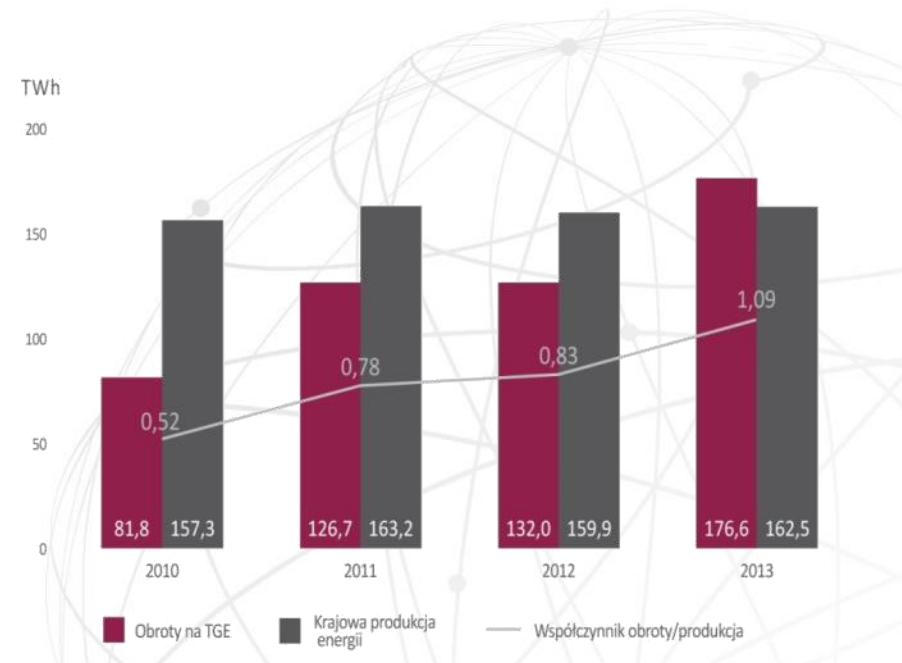
TGE ma istotny wpływ na funkcjonowanie polskiej gospodarki

TGE funkcjonuje na rynku od 15 lat

Historia TGE

Ostatnie 4 lata to okres szybkich wzrostów

Ustawodawstwo oraz odpowiednia oferta produktowa wpłynęły na podwojenie wolumenów na TGE

2013 – najlepszy rok w historii TGE – dane z rynku energii

	2013 (MWh)	Porównanie z 2012 r.	
Całkowity wolumen transakcji na wszystkich rynkach energii elektrycznej (<i>forward</i> i <i>spot</i>)	176 553 688	33,76%	↑
Rynku Terminowy Towarowy (RTT)	154 299 500	36,70%	↑
Rynek Dnia Następnego (RDN)	22 201 511	16,21%	↑
Transakcje realizowane w mechanizmie <i>market coupling</i> na kablu SPL	1 713 976	38,68%	↓
Rynek Dnia Bieżącego (RDB)	52 676	173,05 %	↑
Łączny obrót na rynku spot (RDN i RDB)	22 254 187	16,37%	↑
Wolumen energii grafikowanej przez TGE na dzień następnny (RTT, RDN, RDB)	82 000 000	35,00%	↑

TGE a rynki europejskie – pozycja giełdy na tle regionu

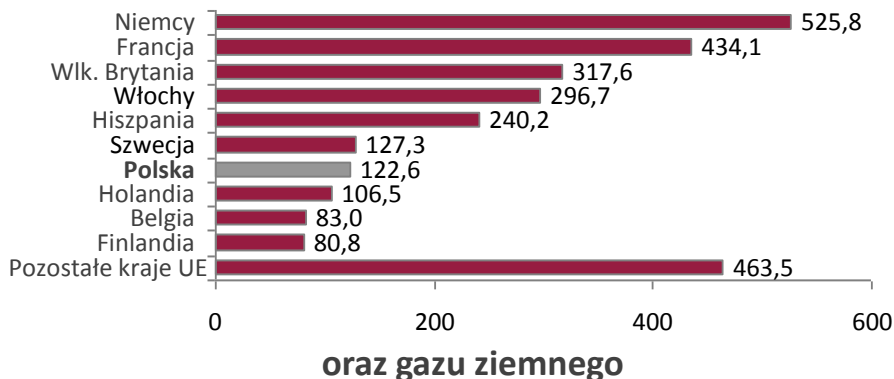

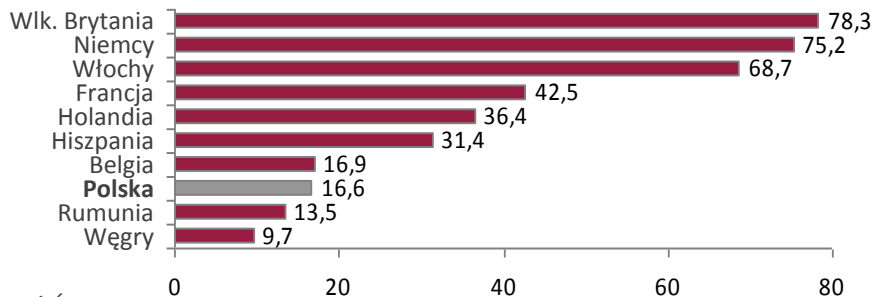
Polska jednym z największych rynków UE

Wśród największych konsumentów energii elektrycznej

Konsumpcja energii elektrycznej w 2012 r. (TWh)

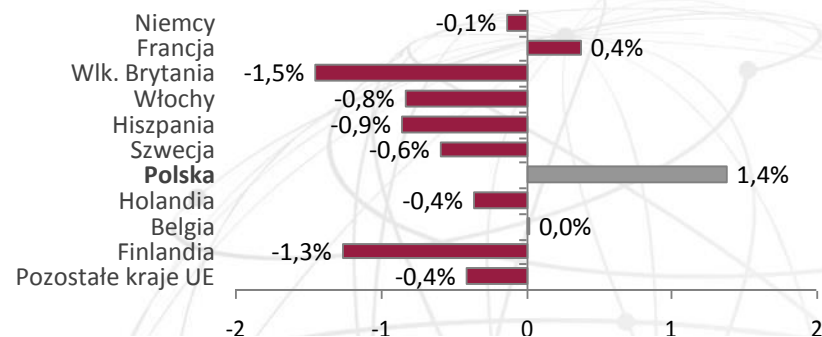
Konsumpcja gazu ziemnego w 2012 r. (mld m3)

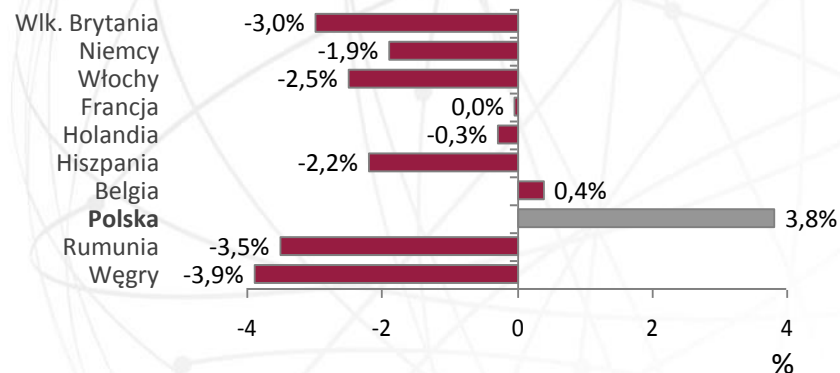
¹ Średnioroczny skumulowany wzrost

Źródła: BP Statistical Review, Eurostat, obliczenia własne

Polska jest najszybciej rosnącym rynkiem Średnioroczny wzrost konsumpcji energii elektrycznej w UE latach 2007-2012

Średnioroczny wzrost konsumpcji gazu w UE w latach 2007-2012

Jednym z czynników sukcesu jest szerokość oferty TGE

Oferta produktowa wybranych giełd europejskich

	Energia elektryczna				Gaz			Pozostałe produkty
	Spot	Futures /Forwards	CO ₂	Opcje	Spot	Futures /Forwards	Opcje	
TGE	●	●	●		●	●		
HUPX	●	●						
APX	●							
EEX	●	●	●	●	●	●	●	●
Powernext	●				●	●		
ENDEX		●		●	●	●	●	●
PXE		●						
OTE	●				●			
Nord Pool	●							
Nasdaq OMX Commodities		●	●	●		●	●	●

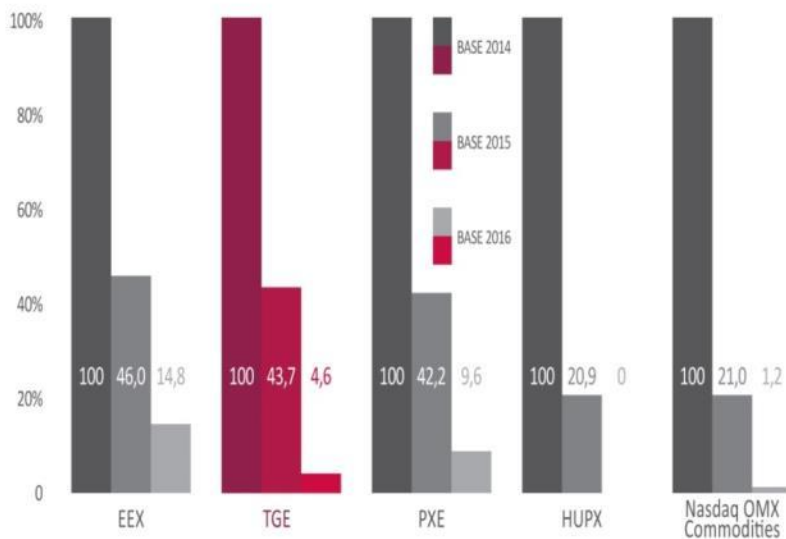
Oferta produktowa TGE tożsama z największymi giełdami UE, łącząca w sobie rynki terminowe oraz spot gazu i energii elektrycznej

Zachowania inwestorów są zbieżne na największych giełdach regionu

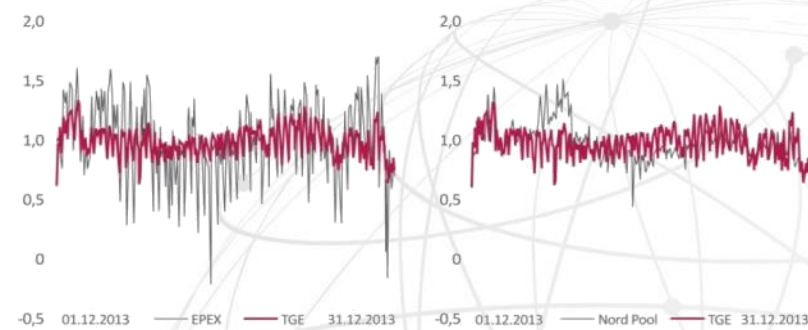
Wolumen kontraktów rocznych BASE¹

Wolumen kontraktów rocznych BASE w odniesieniu do kontraktów BASE 2014

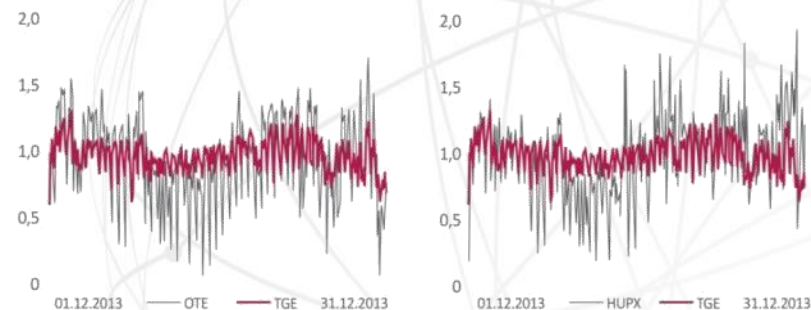

Trendy cenowe zbliżone na sąsiednich giełdach

Zmiany cen na rynkach spot państw Północno-Zachodniej Europy

Zmiany cen na rynkach spot państw Europy Środkowo-Wschodniej

¹ Wykres przedstawia wolumen sprzedaży rocznych kontraktów w odniesieniu do bazowego wolumenu – kontraktów rocznych BASE 2014

Źródła: Reuters, giełdy energetyczne

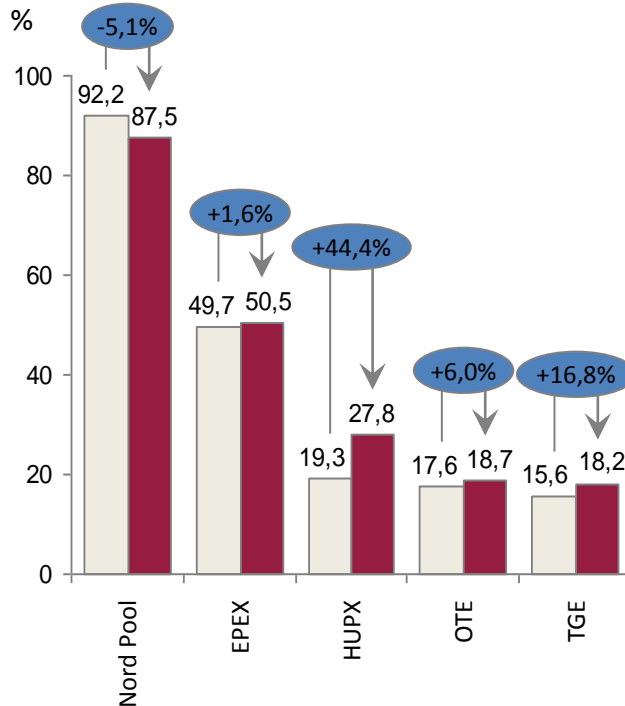
Polski rynek energii cechuje wysoka płynność i szybki rozwój

Kraje NWE mają płynniejszy rynek spot...

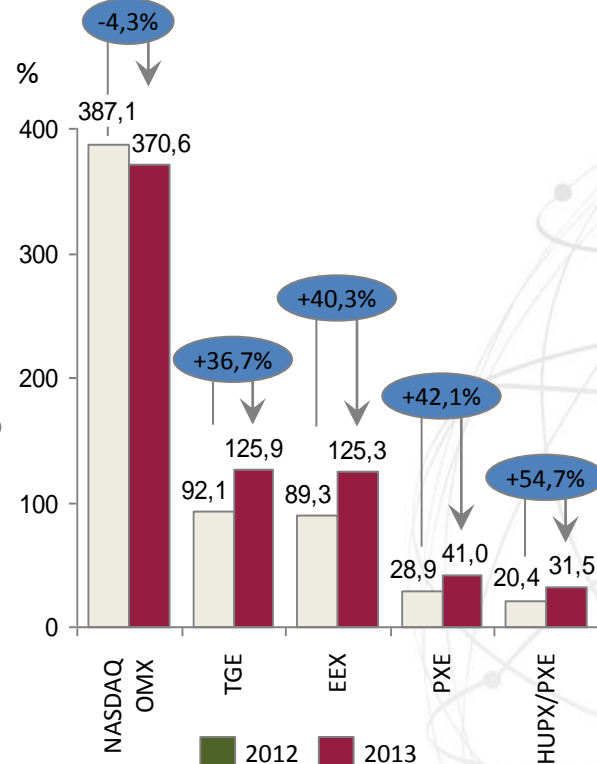
...ale rynek terminowy TGE jest podobny do EEX

Całość obrotu giełdowego czyni polski rynek płynnym

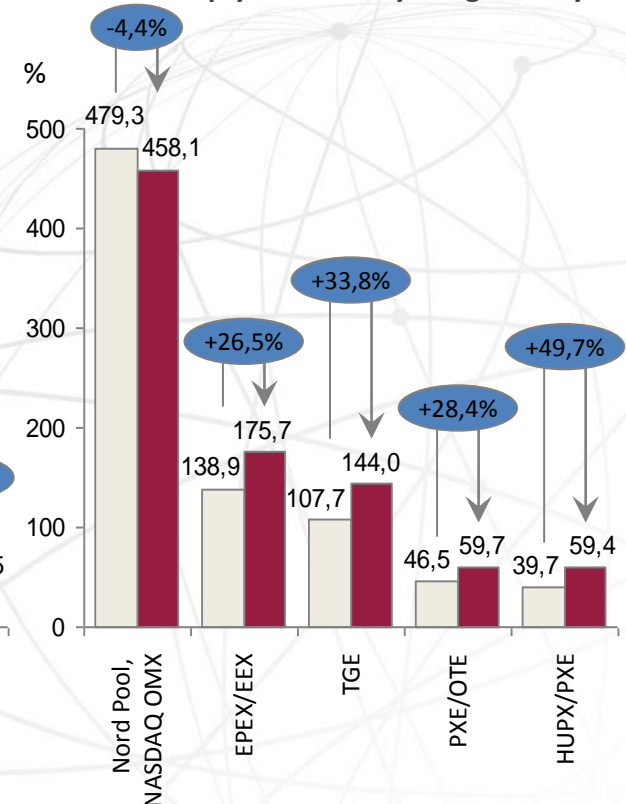
Wskaźnik płynności na rynku spot¹

Wskaźnik płynności na rynku terminowym¹

Wskaźnik płynności na rynku giełdowym¹

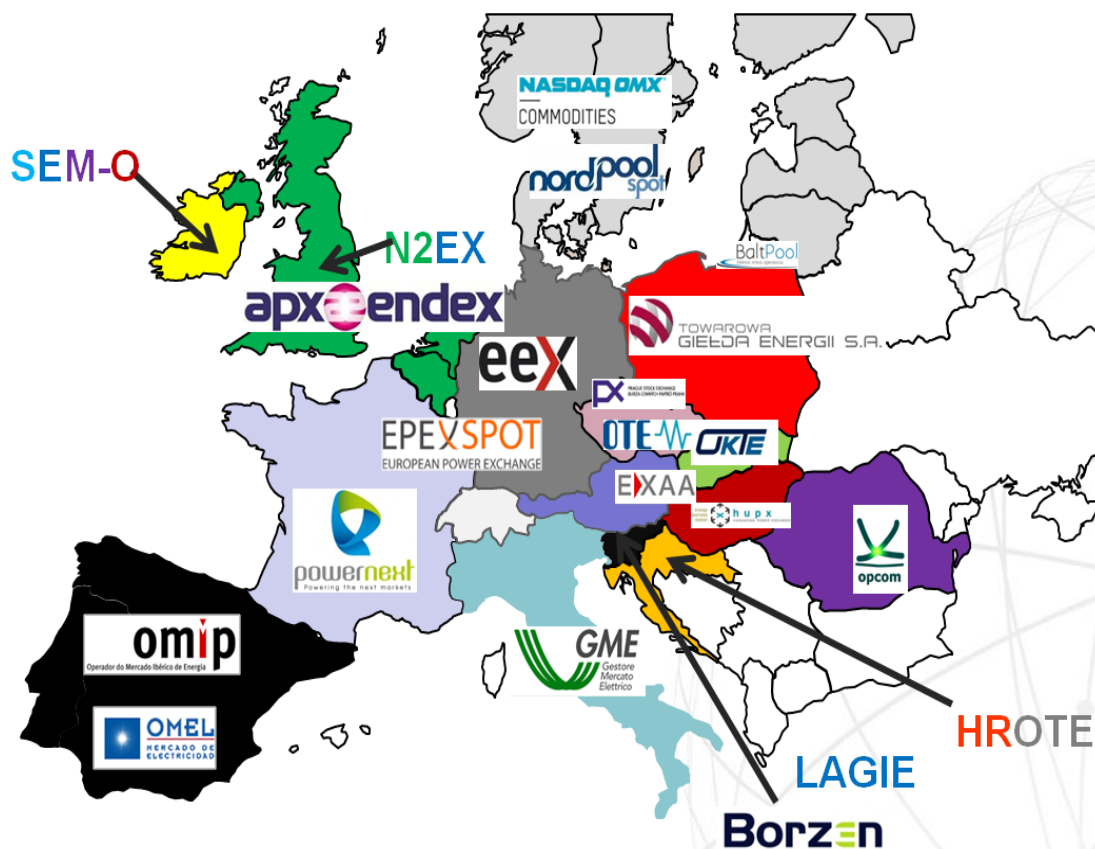

¹ Wolumen obrotów na rynkach giełdowych porównywany jest z krajową konsumpcją energii w 2012 r.

Źródła: giełdy energii, Eurostat

Giełdy energii w Europie

Obszary działalności TGE

Rynek towarowy

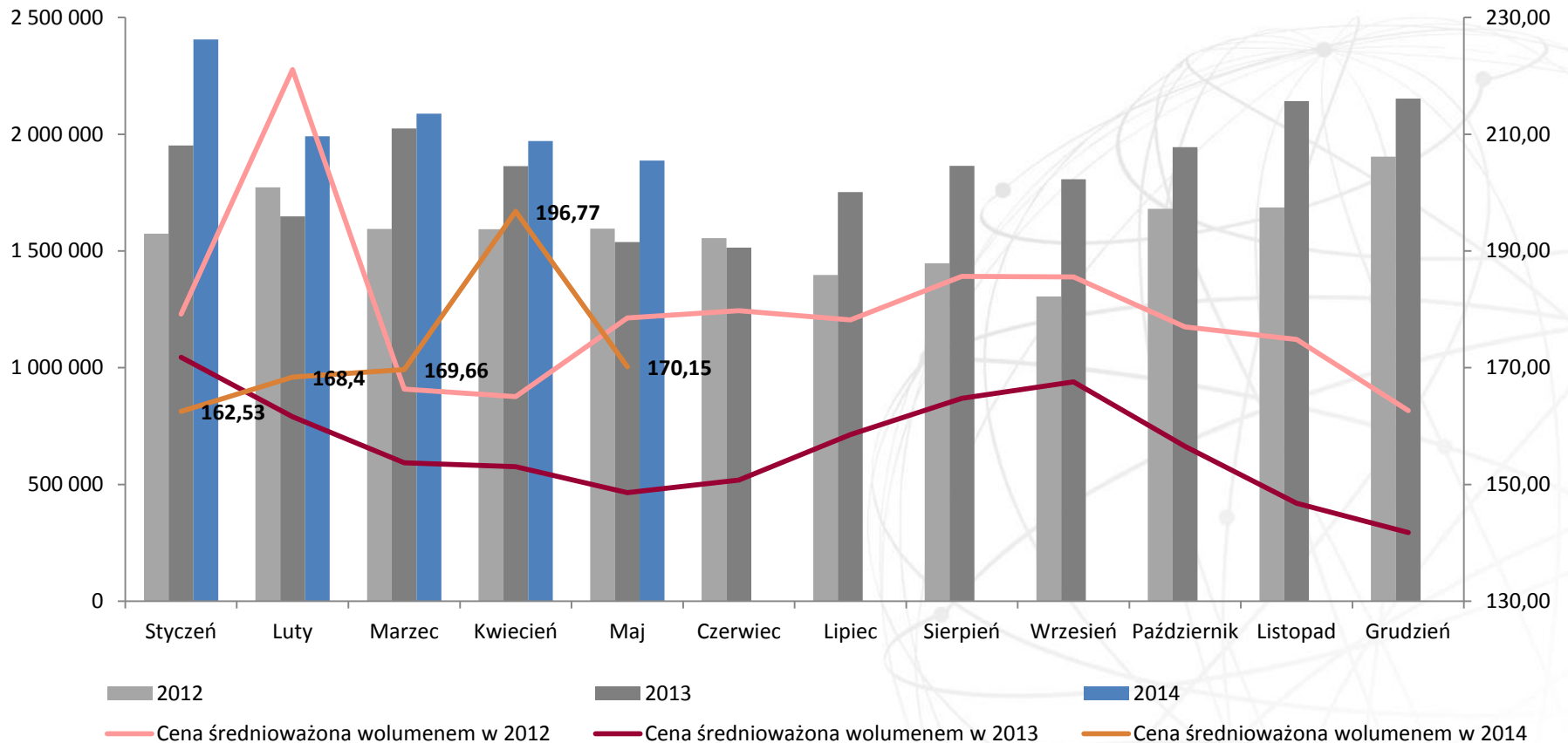

Podstawowe obszary działalności TGE – rynek towarowy

- **Obrót towarami giełdowymi na rynkach:**
 - **RDNiB** - Rynku Dnia Następnego i Bieżącego – w zakresie obrotu energią elektryczną
 - **RDNg** - Rynku Dnia Następnego Gazu – w zakresie obrotu gazem
 - **RTT** - Rynku Terminowym Towarowym – w zakresie obrotu instrumentami terminowymi na energię elektryczną oraz instrumentami terminowymi na gaz
 - **RPM** - Rynku Praw Majątkowych – w zakresie obrotu prawami majątkowymi, o których mowa w art. 2 pkt 2 lit. d) i f) ustawy o giełdach towarowych
 - **RUE** - Rynku Uprawnień do Emisji – w zakresie obrotu uprawnieniami do emisji
- **Prowadzenie Rejestru Świadcstw Pochodzenia**
oraz wynikających z nich praw majątkowych na zasadach określonych w ustawie Prawo energetyczne, ustawie o efektywności energetycznej i Regulaminie Rejestru Świadcstw Pochodzenia prowadzonego przez Towarową Giełdę Energii S.A.

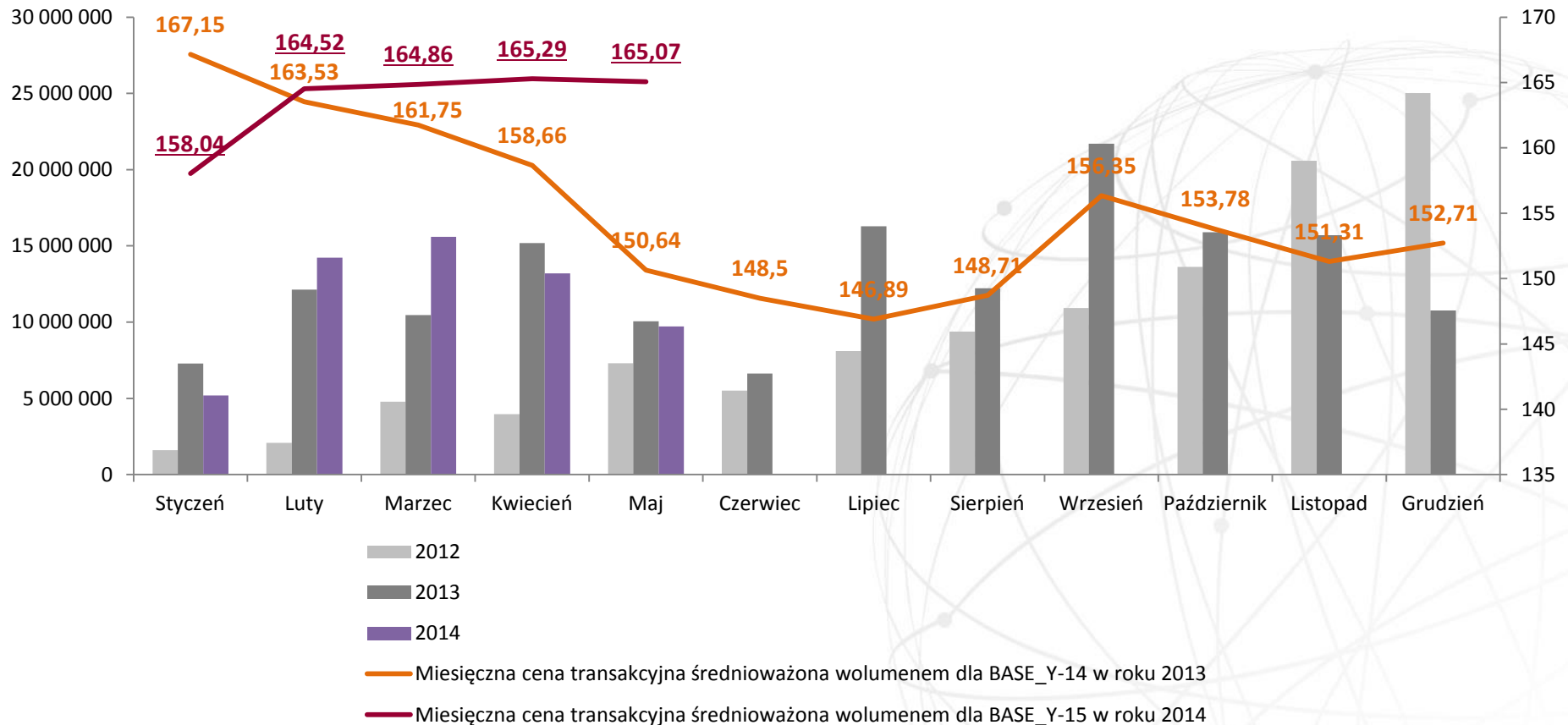
RDN – energia elektryczna – wolumen obrotów i średnioważone wolumenem (MWh) ceny w latach 2012-2014

RTT – energia elektryczna w latach 2012-2014

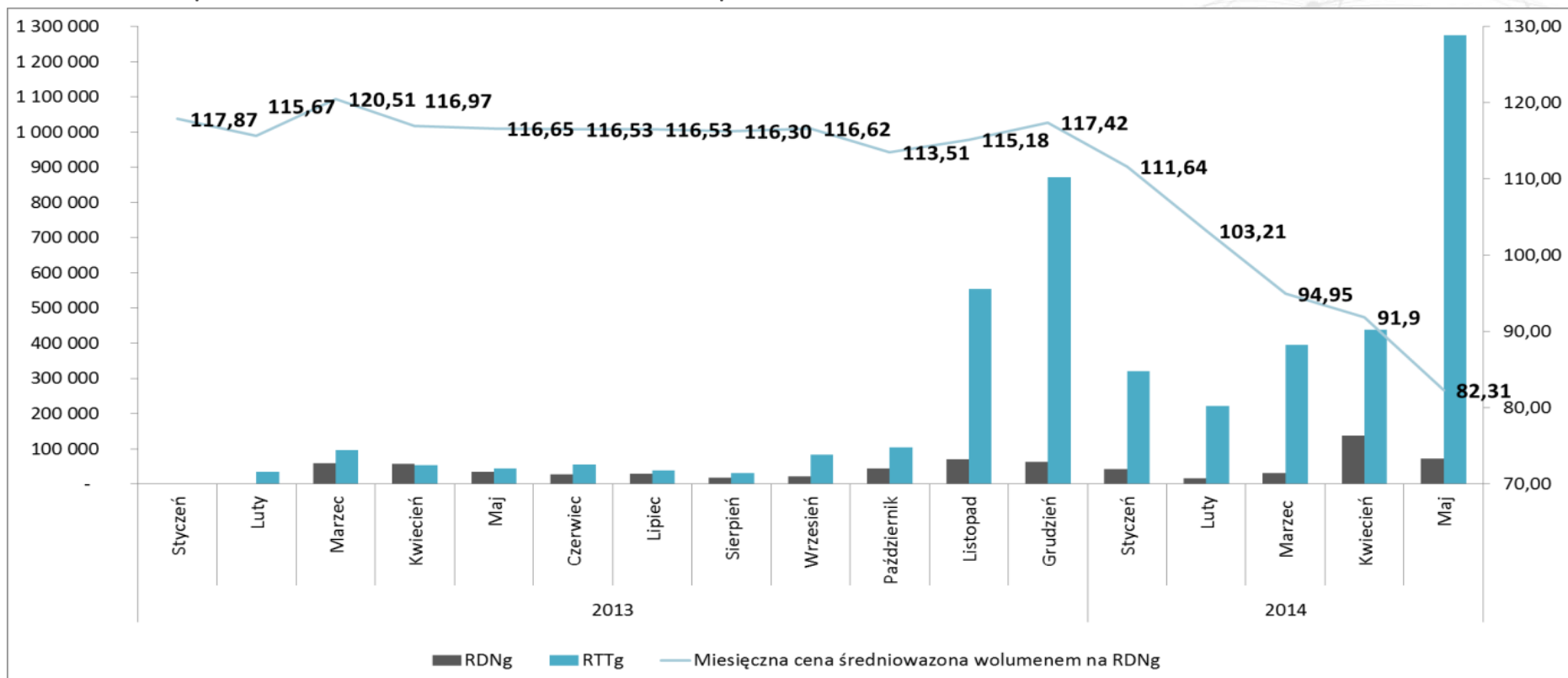
Miesięczna cena transakcyjna średnioważona wolumenem (MWh)
dla BASE_Y-14 w roku 2013 oraz BASE_Y-15 w roku 2014

Rynki gazu na TGE w 2013 r. oraz 01 – 05 2014 – wolumeny oraz średnioważone wolumenem ceny na RDNg

Całkowity wolumen wszystkich transakcji na rynkach gazu w 2013 r. wyniósł 2 392 674 MWh, co odpowiada szacunkowo 214 589 596 m³ paliwa

Obszary działalności TGE

Rynek finansowy

Rynek finansowy

TGE zamierza w 2015 r. uruchomić rynek finansowy i zaoferować kontrakty futures na indeks cen energii elektrycznej (kontrakty finansowe rozliczane pieniężne).

- Kontrakty futures jako narzędzie do zabezpieczania cen energii
- Futures są produktem łatwiejszym i bardziej elastycznym w zarządzaniu – uczestnicy rynku chcą zabezpieczyć w pierwszym rzędzie cenę zakupu bez sztywnego przyjmowania pozycji wolumenowej

Motywy działania na rynku:

- Transakcje zabezpieczające, arbitrażowe, spekulacyjne
- W przyszłości wprowadzenie nowych kontraktów opartych o gaz, inne produkty towarowe

Motywy uruchomienia rynku finansowego:

- Spełnienie oczekiwań Członków TGE, inwestorów, odbiorców i instytucji finansowych
- Wzmocnienie pozycji TGE w regionie, naturalne uzupełnienie oferty produktowej – rynek terminowy towarowy TGE jest drugim największym rynkiem w Europie
- Udział nowych podmiotów z branży finansowej, inwestorów - Członkowie RIF: firmy inwestycyjne (DM/banki – krajowe i zagraniczne) i firmy energetyczne

Procedura prawna - harmonogram

1. 17 marca 2014 roku TGE skierowała do Ministerstwa Finansów wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie giełdy w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi
2. Aktualnie KNF prowadzi postępowanie administracyjne w sprawie ww. wniosku (przedłużone do 20 lipca br.)
3. Decyzja Ministra Finansów
4. Konsultacje z uczestnikami rynku (kontrakt/zasady, notowania/pozyskanie animatorów)
5. Określenie standardu kontraktów (uchwałą Zarządu TGE) i sporządzenie Warunków obrotu
6. Skierowanie wniosku do KNF o zatwierdzenie Warunków Obrotu
7. Decyzja KNF
8. Uruchomienie obrotu – I etap wdrożenia nowego systemu obrotu na TGE

Ostateczny termin uruchomienia rynku uzależniony jest od:

Uzyskania odpowiedniej licencji MF

Zatwierdzenia Warunków Obrotu

Wdrożenia I części nowego systemu transakcyjnego

Perspektywy rozwoju RIF

Rynek spotowy w krajach skandynawskich to przeciętnie 70% konsumpcji energii elektrycznej na tym obszarze.

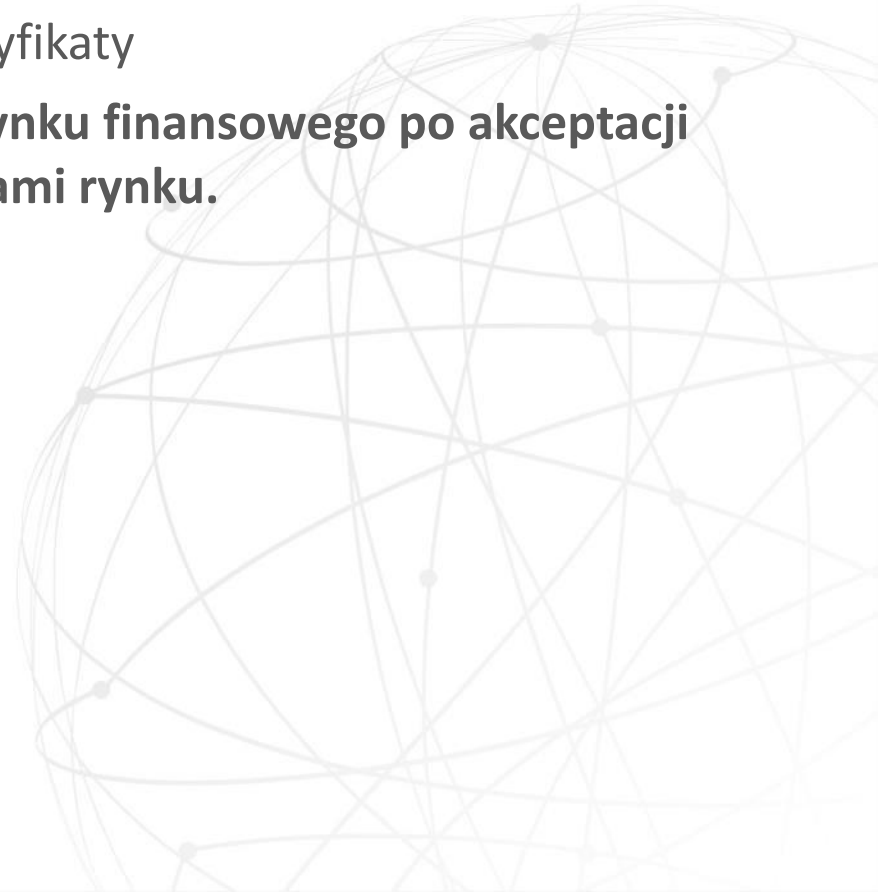
Rynek energetycznych instrumentów finansowych to 4 do 6 razy wielkość konsumpcji w krajach nordyckich.

Większość uczestników rynku skandynawskiego twierdzi (badania prowadzone w listopadzie 2010 przez regulatorów krajów nordyckich), że dobre możliwości zabezpieczania ceny na przyszłość na rynku finansowym skłaniają ich do zwiększania obrotów na rynku spotowym zamiast przyjmowania długoterminowych pozycji wolumenowych.

Perspektywy rozwoju RIF c.d.

- W dalszej kolejności planowane jest uruchomienie obrotu:
 - kontraktami futures na gaz
 - kontraktami futures na zielone certyfikaty
- **TGE przedstawi plany realizacyjne rynku finansowego po akceptacji KNF oraz uzgodnieniach z uczestnikami rynku.**

TOWAROWA
GIEŁDA ENERGII S.A.

Grupa Kapitałowa GPW

Dziękujemy za uwagę.

Towarowa Giełda Energii S.A.

press@tge.pl

+48 885 885 645

+48 607 030 573

Relacje Inwestorskie GPW

ir@gpw.pl

+48 22 537 72 50